

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 11C/21/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812214797
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Zolotová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2013:8812214797.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Andreou Zolotovou v právnej veci žalobcu: Orange Slovensko, a.s., Metodova 8, Bratislava, IČO: 35 697 270, proti žalovanému: Š. D., E.. XX.XX.XXXX, Č. XXX, F.. K. E. J. o zaplatenie sumy 235,61 eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 68,61 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25% ročne z dlžnej sumy 68,61 eur od 29.04.2011 do zaplatenia, a to všetko v pravidelných mesačných splátkach vo výške 20,00 eur mesačne, splatných vždy do konca toho ktorého mesiaca, počnúc mesiacom máj 2013 do úplného uhradenia celej dlžnej sumy, pod následkami straty výhody splátok.

Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

Žalovanému náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podaným návrhom domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 235,61 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne z dlžnej sumy od 29.04.2011 do zaplatenia a náhrady trov konania. Podanie návrhu odôvodnil tým, že žalobca so žalovaným uzatvoril zmluvu č. A5425183 a zmluvu č. A4834381, ktorých neoddeliteľnou súčasťou boli Všeobecné podmienky. V zmysle predmetných zmlúv žalobca vypožičal žalovanému SIM karty, ktoré mu umožňovali využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom. SIM kartám boli priradené účastnícke J. Č. XXXXXXXXXX W. XXXXXXXXXX. Pri uzatváraní Dodatku k zmluve č. A5425183 žalobca odpredal žalovanému mobilné zariadenie značky Nokia 2730 za kúpnu cenu 9,00 eur. Pri uzatváraní Dodatku k zmluve č. A4834381 žalobca odpredal žalovanému mobilné zariadenie značky Orange Malibu za kúpnu cenu 9,00 eur. Tým, že žalovaný riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb za obdobie 2010/12 - 2011/03, porušil zmluvné povinnosti a v zmysle uzatvorených dodatkov k zmluvám je povinný zaplatiť náhradu škody vo výške 168,61 eur. V snahe predísť procesnej neistote žalobca špecifikoval výšku náhrady škody ako rozdiel medzi predajnou cenou mobilného zariadenia a jeho akciovou cenou, ktorá mu mala vzniknúť tým, že žalovaný porušil zmluvnú viazanosť. Pokusom o pokonávku zo dňa 14.04.2011 oznámil žalobca žalovanému sumu neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace a výšku zmluvnej pokuty, vyzval ho na ich úhradu v dodatočnej lehote a v zmysle Článku 4. ukončil platnosť zmluvy. Žalovaný na pokus o pokonávku reagoval čiastočnou úhradou pohľadávky za neuhradené služby v sume 100,00 eur. V zmysle Všeobecných podmienok si žalobca uplatňuje aj úrok z omeškania a to odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedenej v pokuse o pokonávku, t.j. odo dňa 29.04.2011. Žalobcova pohľadávka voči žalovanému ku dňu podania žaloby pozostávala z neuhradených služieb

vo výške 68,61 eur a z nároku na náhradu škody vo výške 167,00 eur, t.j. pohľadávka bola celkom v sume 235,61 eur.

Žalovaný so žalobou súhlasil, potvrdil, že zmluvy podpísal a využíval služby mobilného operátora, ale žiadal, aby mu súd umožnil uhradiť dlžnú sumu v splátkach vo výške 20,00 eur mesačne.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisu a listinnými dôkazmi a to žalobným návrhom, Zmluvou o pripojení č. A4834381, spolu s dodatkom k tejto zmluve spolu s Prílohou č. 1 k dodatku, zmluvou č. A5425183, pokusom o pokonávku zo dňa 14.04.2011, kópiou doručenky, Všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb, opisom faktúr č. 0917870899, č. 2106999617, č. 2103437567, č.2103495087, č.2103397604, č.8791581607, vyjadrením žalobcu zo dňa 03.04.2013, výsluchom žalovaného a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledujúci skutkový stav veci:

Podľa Zmluvy o pripojení č. A4834381 zo dňa 06.01.2010 žalobca poskytol žalovanému ako užívateľovi - fyzickej osobe - nepodnikateľovi, 1 ks SIM karty, ktorá umožňovala žalovanému využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom. SIM karte bolo priradené účastnícke telefónne číslo XXXXXXXXXX - typ zariadenia Nokia 2730. Predmetom zmluvy bol účastnícky program Paušál 3,-eurá. Neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy boli prílohy a to Všeobecné podmienky, Cenník a Informácie o poskytovaných službách.

Z Dodatku k zmluve č. A4834381 zo dňa 06.01.2010 (ďalej len „Dodatok“) uzavretého medzi účastníkmi konania vyplýva, že v súvislosti s kúpou koncového telekomunikačného zariadenia (ďalej len „MT“) typu Nokia 2730 sa zmluvné strany dohodli na kúpnej cene za prístroj vo výške 9,- eur. Žalovaný sa zaviazal splniť povinnosti vyplývajúce mu z Článku 2. tohto dodatku, teda riadne a včas zaplatiť kúpnu cenu za ním zakúpený akciový mobilný telefón a pravidelne mesačne platiť poplatok najmenej vo výške 11,00 eur s DPH a to na základe vystavenej faktúry žalobcom. V Článku 2. bod 2.5. sa žalovaný zaviazal za porušenie zmluvných povinností podľa bodu 2.3. a 2.4. tohto článku zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 100,00 eur. V Zmysle bodu 2.2. a 2.3. tohto článku sa žalovaný zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom po dobu 24 mesiacov odo dňa uzatvorenia tohto dodatku.

Podľa Článku 4. bod 4.7. Dodatku, účastník vyhlasuje, že si je vedomý, že MT je mu predávaný za cenu uvedenú v čl. 1 bod. 1.3. dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou cenou MT a v zmysle tohto dodatku poskytnutou zľavou zo spotrebiteľskej ceny, len z toho dôvodu, že účastník sa zaviazal užívať služby mu poskytované po dobu viazanosti, pričom nedodržanie tohto záväzku by spôsobilo, že podniku vznikla škoda (minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny MT).

Podľa Zmluvy o pripojení č. A5425183 zo dňa 30.12.2010 žalobca poskytol žalovanému ako užívateľovi - fyzickej osobe - nepodnikateľovi, 1 ks SIM karty, ktorá umožňovala žalovanému využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom. SIM karte bolo priradené účastnícke telefónne číslo 0917870899 - typ zariadenia Motorola L2. Predmetom zmluvy bol účastnícky program Paušál 3,-eurá a služby. Neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy boli prílohy a to Všeobecné podmienky, Cenník a Informácie o poskytovaných službách.

Z Dodatku k zmluve č. A5425183 zo dňa 30.12.2010 (ďalej len „Dodatok“) uzavretého medzi účastníkmi konania vyplýva, že v súvislosti s kúpou koncového telekomunikačného zariadenia (ďalej len „MT“) typu Orange Malibu sa zmluvné strany dohodli na kúpnej cene za prístroj vo výške 9,- eur. Žalovaný sa zaviazal splniť povinnosti vyplývajúce mu z Článku 2. tohto dodatku, teda riadne a včas zaplatiť kúpnu cenu za ním zakúpený akciový mobilný telefón a pravidelne mesačne platiť poplatok najmenej vo výške 8,00 eur s DPH a to na základe vystavenej faktúry žalobcom. V Článku 2. bod 2.5. sa žalovaný zaviazal za porušenie zmluvných povinností podľa bodu 2.3. a 2.4. tohto článku zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 76,00 eur. V Zmysle bodu 2.2. a 2.3. tohto článku sa žalovaný zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom po dobu 24 mesiacov odo dňa uzatvorenia tohto dodatku.

Z pokusu o pokonávku žalobcu adresovaného žalovanému zo dňa 14.04.2011 vyplýva, že žalobca vyzval žalovaného na úhradu splatných faktúr za poskytované služby za obdobie 12/2010 až 3/2011 v celkovej výške 168,61 eur. Zároveň žalovaného upozornil, že je povinný z dôvodu porušenia zmluvných ustanovení vyplývajúcich zo zmluvy o pripojení zaplatiť zmluvnú pokutu a to v celkovej výške 839,88 eur. Náhradný termín plnenia za poskytnuté komunikačné služby stanovil na 28.04.2011, s tým, že ak pohľadávka nebude pripísaná na účet spoločnosti Orange Slovensko, a.s. najneskôr v posledný deň lehoty uvedenej v tomto liste, odstúpi od zmluvy o pripojení. Podľa kópie priloženej doručanky, žalovaný doporučenú zásielku prevzal dňa 18.04.2011.

Z priložených faktúr súd zistil, že za neuhradené služby žalobca vyfakturoval žalovanému jednotlivými faktúrami cenu poskytnutých služieb a poplatkov vo výške 168,61 eur. Následne žalovaný z tejto sumy uhradil 100,00 eur.

Žalovaný so žalobou súhlasil, potvrdil, že zmluvy podpísal a využíval služby mobilného operátora, ale žiadal, aby mu súd umožnil uhradiť dlžnú sumu v splátkach vo výške 20,00 eur mesačne. Uviedol, že poberá aktivačný príspevok v sume 48,00 eur, je nezamestnaný, ženatý s tromi maloletými deťmi. Manželka poberá materskú. Okrem toho poberajú rodinné prídavky. Mesačne platí elektrinu v sume 80,00 eur, vodu v sume 40,00 eur. Zvyšok príjmov ide na úhradu nákladov spojených s domácnosťou. Nie je vlastníkom nehnuteľností ani motorových vozidiel.

Podľa Článku 4., bod 4.4 písm. a), bod 4.5. Všeobecných podmienok, spoločnosť Orange je oprávnená odstúpiť od zmluvy, ak účastník nezaplatil splatnú cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti. Odstúpením sa zmluva ruší dňom nasledujúcim po dni v ktorom odstupujúca zmluvná strana doručí druhej strane písomné oznámenie o odstúpení.

Podľa Článku 5., bod 5.1. písm. b) Všeobecných podmienok, okrem iných oprávnení upravených v týchto všeobecných podmienkach, respektíve v zákone, má spoločnosť Orange právo na úhradu ceny poskytnutej služby, administratívnych a iných poplatkov podľa cenníka, ako aj súm, k zaplateniu, ktorých v prospech tretích osôb prostredníctvom spoločnosti Orange krv sa účastník zaviazal prejavom svojej vôle stanoveným spôsobom a to v lehote splatnosti podľa článku 11. bod 11. 8 týchto všeobecných podmienok.

V zmysle Článku 11., bod 11.8. a bod 11.9. Všeobecných podmienok, Spoločnosť Orange po skončení zúčtovacieho obdobia priradeného účastníkovi vyhotoví vyúčtovací doklad alebo faktúru, ak povinnosť vyhotoviť faktúru vyplýva z príslušných právnych predpisov, ktorou vyúčtuje cenu poskytnutých služieb počas zúčtovacieho obdobia vrátane súm zaplatených účastníkom ako zábezpeka na cenu za poskytnuté služby. Účastník zodpovedá za včasné uhradenie vyúčtovanej ceny poskytnutých alebo požadovaných služieb vo faktúre doručenej na poslednú známu adresu pre zasielanie faktúr a písomností oznámenú účastníkom spoločnosti Orange. Za riadnu úhradu sa považuje úhrada obsahujúca správne uvedené všetky hlavné identifikačné znaky, ktoré sú uvedené na faktúre, najmä variabilný symbol, čiastku a číslo účtu. Bez uvedenia správneho variabilného symbolu nie je možné úhradu priradiť.

Podľa Článku 11., bod 11.10. a bod 11.12. Všeobecných podmienok, účastník uhradí cenu poskytnutých alebo požadovaných služieb na základe faktúry spoločnosti Orange spôsobom určeným a umožnením spoločnosťou Orange alebo spôsobom dohodnutým medzi spoločnosťou Orange a účastníkom na základe osobitnej dohody. Záväzok účastníka uhradiť cenu poskytnutých alebo požadovaných služieb alebo zaplatiť zábezpeku na cenu poskytnutých služieb alebo zaplatiť cenu iných služieb v zmysle týchto všeobecných podmienok je splnený pripísaním vyúčtovanej ceny alebo zábezpeky na cenu za poskytnuté služby na účet spoločnosti v deň, ktorý je úhrada splatná.

Podľa Článku 11., bod 11.14. Všeobecných podmienok, zmluvné strany sa dohodli, že žalobca má nárok na úrok z omeškania vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania, ak je účastník právnická alebo fyzická osoba oprávnená na podnikanie, inak v zákonom stanovenej výške. Nárok na tento úrok z omeškania má spoločnosť voči účastníkovi aj z akéhokoľvek iného peňažného záväzku účastníka voči nej. V prípade, ak platná právna úprava stanoví vyššie úroky z omeškania, ako sú dohodnuté v tomto bode, má spoločnosť Orange nárok na úroky z omeškania v takejto zákonnej výške.

Podľa Článku 11., bod 11.15 Všeobecných podmienok, v prípade súdneho vymáhania dlžnej ceny poskytovanej alebo požadovanej služby účastníkovi alebo aj akéhokoľvek iného peňažného záväzku, má žalobca nárok na zaplatenie trov súdneho, prípadne exekučného konania a trov právneho zastúpenia.

Podľa Článku 17. bod 17.5 Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejne telefónnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s., Zmluva a Všeobecné podmienky, ako aj právne vzťahy medzi účastníkom a spoločnosťou, ktoré nie sú výslovne v Zmluve a Všeobecných podmienkach upravené, sa riadia ustanoveniami Zákona. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách a ak tie nie sú upravené v zákone, tak sa riadia ustanoveniami ostatných platných právnych predpisov.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone

Podľa § 491 ods. 1 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

Podľa § 544 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 42 ods. 4 písm. b) zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách (ďalej len „Zákon“), účastník je povinný platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní.

Podľa § 43 ods. 1, 2 Zákona, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa. Podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 43 ods. 5 Zákona, podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník opakovane neoprávnenne zasahuje do zariadenia verejnej siete alebo takýto zásah umožní tretej osobe, hoci aj z neobstaranosti, ak nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti, ak pripojí na verejnú sieť zariadenie, ktoré nespĺňa požiadavky osobitných predpisov, alebo používa také zariadenie v rozpore so schválenými podmienkami a ani na výzvu podniku zariadenie neodpojí, ak opakovane používa verejnú službu spôsobom, ktorý znemožňuje podniku kontrolu jej používania, ak opakovane porušuje podmienky zmluvy o pripojení.

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods.1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka.

Na základe vykonaného dokazovania a vychádzajúc z citovaných ustanovení súd mal za preukázané, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá spotrebiteľská zmluva. Spotrebiteľ - žalovaný v čase uzatvárania jednotlivých zmlúv o pripojení nemal možnosť individuálne ovplyvniť obsah vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmlúv s dodávateľom - žalobcom. Zo strany žalovaného došlo k porušeniu zmluvných podmienok a to neuhradením cien poskytnutých služieb a poplatkov za obdobie od 12/2010 do 3/2011, ktoré mu boli zo strany žalobcu vyfakturované jednotlivými vyššie uvedenými faktúram. Celkovo výška pohľadávky žalobcu z titulu neuhradenia faktúr je vo výške 168,61 eur. Žalovaný bol zo strany žalobcu vyzvaný na dobrovoľné plnenie a následne uhradil sumu 100,-eur. Do dňa podania žaloby však neuhradil 68,61 eur. Súd považoval nárok žalobcu v časti nároku na cenu nezaplatených služieb za dôvodný a preto návrhu žalobcu vyhovel tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Žalovaný tým, že nezaplatil cenu za poskytnuté služby a poplatky ani v dodatočnej lehote určenej žalobcom v pokuse o pokonávku, teda do 28.04.2011, dostal sa dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty, teda dňom 29.04.2011, do omeškania. Týmto dňom vznikol žalobcovi nárok na úroky z omeškania z dlžnej sumy. Podľa zistenia súdu výška základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením, t.j. ku dňu 29.04.2011, bola 1,25 % ročne. Výška úrokov z omeškania ku dňu 29.04.2011 bola teda 9,25 % ročne. Súd preto priznal žalobcovi nárok na úroky z omeškania v súlade s platnou právnou úpravou a to podľa § 517 ods. 2 Občianskeho Zákonníka v spojení s nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. vo výške 9,25 % ročne od 29.04.2011 do zaplatenia zo sumy 68,61 eur.

Vzhľadom na žiadosť žalovaného o povolenie splácať dlžnú sumu v splátkach a jeho majetkové pomery súd zaviazal žalovaného na úhradu dlžnej sumy v splátkach tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

V zmysle Dodatkom uzatvorených zmluvám o pripojení a Všeobecných podmienok žalobcu bola medzi účastníkmi konania pre prípad porušenia zmluvných dojednaní dohodnutá zmluvná pokuta (zmluvná podmienka) a súd mal za to, že takto dohodnutá zmluvná pokuta je v rozpore s ust. § 3 ods. 1 a § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka.

V danej právnej veci bola medzi žalobcom a žalovaným uzatvorená spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná. Ustanovenie § 53 ods. 1, veta druhá predstavuje cestu na širšiu súdnu ochranu spotrebiteľa aj vo vzťahu k esenciálnym zložkám zmluvy.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

Súd nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty. Pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“). Smernica zároveň v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktoré odporúča transponovať do vnútroštátnych predpisov. Miesto v Smernici má aj „neprimeraná kompenzácia za porušenie záväzku spotrebiteľa“ a s účinnosťou od 1. januára 2008 bola neprimeraná sankcia explicitne zapracovaná medzi neprijateľné podmienky aj do Občianskeho zákonníka.

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

Súd pri svojom rozhodovaní prihliadal aj k ostatným zmluvným podmienkam, k povahe služby, k okolnostiam zmluvy. Za relevantnú treba považovať aj tú skutočnosť, že zmluvná pokuta má zohľadňovať zľavnenú cenu mobilného telefónu a v prípade predčasného ukončenia garantovať návratnosť prostriedkov investovaných do zľavy pri odpredaji telefónu. Zmluvná pokuta má však aj iný a to nežiaduci rozmer. Zmluvná pokuta neprimerane ukracuje spotrebiteľa.

V danej právnej veci si žalobca uplatnil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty/náhrady škody, na ktorú mu v zmysle zmluvných podmienok vznikol nárok, nakoľko žalovaný riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb. Teda žalobcovi v tejto situácii, keď žalovaný sa zaviazal platiť pravidelne mesačne paušálny poplatok podľa jednotlivých dodatkov k zmluve o pripojení vo výške 11,00 eur a 8,00 eur, vznikol nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 176,00 eur, čo vo vzťahu k mesačnému poplatku predstavuje takmer jeho 10- násobok. Žalovaný žalobcovi nezaplatil cenu za poskytnuté služby za obdobie od 12/2010 do 3/2011. Zmluvná pokuta dojednaná v dodatkoch k zmluvám o pripojení ho zaväzovala k jej zaplateniu v prípade porušenia zmluvy počas celej doby viazanosti, teda 24 mesiacov a to aj v prípade, ak si účastník zmluvy plnil svoju povinnosť odoberať služby poskytované žalobcom, riadne platil ich úhradu až do doby krátko pred uplynutím doby viazanosti, pričom aj v prípade nezaplatenia poslednej úhrady mal povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu stále v plnej výške. V tomto smere žalobca nerozlišoval medzi prípadmi, kedy zmluvný vzťah sa ukončí jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti, alebo keď sa tak stane na začiatku doby viazanosti. V oboch týchto prípadoch je spotrebiteľ viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty, čo je potrebné považovať za neprijateľné.

Súd je toho názoru, že v spotrebiteľskej veci by už pri samotnom uzatváraní zmluvy nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy a to spotrebiteľ. Už toto na prvý pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného z účastníkov zmluvy. Uvedené súd konštatuje preto, že navrhovateľ ako dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinnosti na jeho strane. Významné je pritom posúdenie zmluvnej pokuty s ohľadom na povahu, obsah zmluvy v čase uzavretia dohody o zmluvnej pokute a posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti tohto zmluvného dojednania by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzavretí zmluvy, teda ani následné správanie účastníkov zmluvy a v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní by nemali mať vplyv na prvotné posúdenie toho, či dojednaná zmluvná pokuta nie je neprimeranou sankciou za nesplnenie povinnosti.

Žalobca ďalej uviedol, že sa voči žalovanému domáha zaplata nároku (nie celej zmluvnej pokuty v sume 176,-eur) vo výške 167,00 eur, pričom táto suma predstavuje rozdiel predajnej ceny zariadenia v čase uzatvorenia zmluvy o pripojení a akciovej ceny, za ktorú žalobca telefón žalovanému odpredal. Zaplata tejto sumy sa už nedomáha titulom zmluvnej pokuty, ale titulom náhrady škody, lebo porušením zmluvných povinností zo strany žalovaného vznikla žalobcovi škoda vo výške 167,00 eur, ktorá zodpovedá výške poskytnutej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu, ktorý žalobca odpredal žalovanému na základe uzatvoreného dodatku k zmluve o pripojení.

Súd vzhľadom na vyššie uvedené je toho názoru, že tvrdenie žalobcu, že v prípade nepriznania nároku na zaplata celej zmluvnej pokuty má nárok na náhradu škody vo výške dotácie poskytnutej žalobcom na nákup mobilného zariadenia, samo osebe takéto právo nezakladá, keďže zákon v prípade vzniku zodpovednosti za škodu presne vymedzuje podmienky takéhoto zodpovednostného vzťahu a nestačí len konštatovanie o vzniku škody vo výške sumy dotácie. Medzi žalobcom a žalovaným došlo k uzatvoreniu písomnej dohody o výške kúpnej ceny mobilného telefónu, teda žalobcom bola stanovená odkupná cena telefónu, ktorú žalovaný uhradil. Teda v tomto smere sa žalobca nemôže voči žalovanému domáhať náhrady škody vo výške predstavujúcej rozdiel medzi cenou telefónu a zľavnenou cenou telefónu, za ktorú mobilný telefón žalovanému odpredal, nakoľko medzi nimi bola uzatvorená osobitná dohoda o výške kúpnej ceny mobilného zariadenia a takto dohodnutú kúpnu cenu žalovaný žalobcovi aj uhradil.

K tvrdeniu žalobcu je ešte potrebné uviesť, že pre kúpnu cenu mobilného telefónu sa dobrovoľne rozhodol samotný žalobca, ktorý diktoval podmienky v danom právnom vzťahu ako silnejšia strana. Pre predaj mobilného zariadenia za akciovú kúpnu cenu sa žalobca rozhodol v rámci svojej obchodnej politiky, pričom všetky zvýhodnenia a benefity boli žalobcom poskytované dobrovoľne a je nepochybné, že práve toto bolo účelom tejto jeho marketingovej a obchodnej stratégie. Súd preto inú ako predajnú cenu mobilného zariadenia vo výške 9,- eur nepovažuje za relevantnú. Súd po preskúmaní veci, vzhľadom na vykonané dokazovanie dospel k záveru, že v danom prípade neboli naplnené predpoklady pre vznik zodpovednosti za škodu tak ako to uviedol žalobca.

O tom, že zmluvná pokuta ktorá plní funkciu paušalizovanej náhrady škody je aj sankciou, by nemali byť žiadne pochybnosti. Žalobca ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľia zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť. To isté platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú žalobca žiada od spotrebiteľa zaplatiť vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti a k akému porušeniu zmluvy došlo.

Pre úplnosť súd uvádza, že zmluvná pokuta bola dojednaná len pre prípad nezaplata splatnej ceny za služby, resp. porušenia povinností upravených vo vymedzených článkoch dodatku, ktoré nesúvisia s predajom mobilného telefónu alebo iného koncového zariadenia, ktorým užívateľ prijíma služby. Navrhovateľ ako dodávateľ si vyhradil v dodatku k zmluvám ďalšie právo a to právo na náhradu škody v súvislosti s poskytnutou zľavou zo spotrebiteľskej ceny odpredaného zariadenia a to v Článku 4. bod. 4.7.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade so zákonnými ustanoveniami súd dospel k záveru, že dojednaná zmluvná pokuta je neprimeraná, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa, teda je neprijateľná a preto návrh žalobcu v časti uplatnenej zmluvnej pokuty, resp. uplatnenej náhrady škody v celkovej výške 167,00 eur a úrokov z omeškania z tejto sumy vo výške 9,25 % ročne od 29.04.2011 zamietol. Súd poukazuje, že takéto stanovisko v obdobných prípadoch zaujal aj Krajský súd v Prešove a to vo veciach vedených pod sp. zn. 2Co/137/2010, 18Co/136/2010, 17Co/4/2012, kde v závere rozhodnutia vyslovil, že takto dojednaná zmluvná pokuta ako zmluvná podmienka je neprijateľná.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p., ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 151 ods. 1,2 O.s.p., o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia. Ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danej právnej veci súd konanie v časti uplatneného návrhu na zaplatenie zmluvnej pokuty, resp. náhrady škody vo výške 167,00 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 167,00 eur od 29.04.2011 do zaplatenia zamietol a vo zvyšnej časti návrhu žalobcu pokiaľ ide o istinu vo výške 68,61 eur s 9,25 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 167,00 eur od 29.04.2011 do zaplatenia vyhovel. V časti zamietnutého nároku žalobcu bola v konaní úspešný žalovaný. Vo zvyšnej časti uplatneného nároku bol úspešný žalobca.

Žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil a ani zo súdneho spisu mu náhrada trov konania nevyplýva. V predmetnej veci mal žalovaný úspech vo výške 71 % a žalobca vo výške 29 %. Po odpočítaní úspechu žalovaného od úspechu žalobcu (71% - 29%), žalovanému vznikol nárok na priznanie trov konania vo výške 42 % z jeho celkových trov konania. Nakoľko však žalovanému v priebehu konania žiadne trovy nevznikli a ani si žiadnu náhradu trov konania neuplatnil, súd rozhodol tak, že mu náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

a/ v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. I O.s.p.

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

c/ súd I. stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností

d/súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a O.s.p.)

f/ rozhodnutie súdu I. stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v stanovenej lehote , možno sa jej plnenia domáhať návrhom na výkon exekúcie podľa osobitného právneho predpisu.